

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III.

Izdaja: konsorcijska Maleda lista

MALI LOT

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stanje: ena številka 20 stotink.

- C. C. Post.

Ljubljana (Jugoslavija)

Male novice

Mali koledar.

Petek, 15. avgusta: Vnebovzetje Mar. Dev. Sobota, 16.: Rok. Nedelja, 17.: Hipolit in Kasijan. Ponedeljek, 18.: Helena. Torek, 19.: Ludovik. Sreda, 20.: Bernard. Četrtek, 21.: Ivana. Petek, 22.: Timotej.

Razmejitev med Italijo in Jugoslavijo.

Obmejna razmejitvena komisija se je zedinila o nekaterih spornih stvareh. Ob Cerkljanskem jezeru bo šla meja tako, da pride celo jezero pod Jugoslavijo. Vrh Triglava bo tudi jugoslovanski. Glede končne ureditve meje pri Planini in Hotederšici se pa še niso zedinili.

Glede obmejnih postaj so določili, da bo na južni železnici obmejna postaja Rakek, ne več Postojna, ob bohinjski progi bo mejna postaja Bohinjska Bistrica, na gorenjski železnici proti Trbižu pa Radeče.

Vojaki letnika 1903. se vrnejo.

Tisti vojaki letnika 1903., ki so dovršili 12 mesecev službe, bodo do 19. septembra trajno odpušteni na dom. 18 mesecev bodo morali služiti samo taki, ki so po lastni krivdi prepozno prišli noter. Tako je odredilo vojno ministrstvo.

Radič.

Kakor poročajo časopisi, se je Štefan Radič povrnil z Ruskega preko Dunaja v Zagreb. Jugoslovanske oblasti so ga v miru pustile prekorati mejo. Niti v Zagrebu še niso pričakovali tako hitrega povratka zgovornega Štefeta.

Prepovedan socialni kurz.

Naši dijaki so hoteli na Pečinah pri sv. Luciji prirediti tridnevni socialni kurz. Začetnik podobnih kurzov je bil pokojni Krek, ki je zbiral dijake na sv. Joštu nad Kranjem. Na takih kurzih poslušajo dijaki prvovrstna predavanja o socialnem vprašanju, da se pripravljajo za svoje bodoče delo med narodom. Na Pečinah so hoteli predavati dijakom naši najboljši duševni voditelji. A glej spak! Goriški glavar Nicoletti je našel, da je tak zbor nevaren državi in javnemu redu. Dobil je zadnji dan iz Vidma ukaz, da je zbor prepovedan. Tako je država rešena bližnje pogube.

Visek nesramnosti.

Tržaški židovski list «Piccolo» je stavil v eno in isto vrsto naše idealne krščanske dijake, ki so hoteli na Pečinah zborovati, in pa tiste pijane prismođe, ki so bile 27. julija na Nanosu in oskrunile tam cerkvico sv. Hieronima. Taka primera je za naše poštene mladeniče tako žaljiva, da ni nobena beseda prehudá, s katero bi hoteli označiti ničvednost Piccolove pisave.

Osebnost.

Pesnik Silvin Sardenko je postal kanonik stolne cerkve v Ljubljani. Njegovo pravo ime je dr. Alojzij Merhar. Poznan je pa bolj pod svojim pesniškim imenom.

Orjuna se raztaka.

Ko je prišla v Jugoslavijo, na krmilo nova vlada, se je pričakovalo, da bo razpodela društvo «Orjuna», ki je tam oponašalo laške snoparje. Toda korajžniki so se začeli kar natihiem razhajati, ko so videli da si policija viha brke. Na ta način ne bo treba društva razpuščati. Tako se je v Ljubljani končala doba krvavih klobas.

Strašno neurje v Sloveniji

Na Gradaškem se je utrgal oblak. Velikanska poplava! Voda je odnašala ljudi, poslopja in živino. Milionska škoda

Nad pokrajino med Polhovim Gradcem in Škofjo Loko se je utrgal oblak v noči od petka na soboto. Poročilo iz Polhovega Gradca takole pripoveduje:

V petek opoldne je kazalo vreme še silno lepo. Ljudje so hiteli delati na polju, kar se je dalo, da dohite vsled zadnjih deževnih dni zamujeno delo na polju. Pozno zvečer so se vračali domov, trudni in preznojeni. Zvečer so posedli pred hiše, da se ohladi. Takrat pa se je nebo zlobilo in pričel je padati rahel dež.

Deževalo pa ni niti par minut, ko se je nenadoma vtila silna ploha. Grmelno je in treskalo kakor na sodni dan. Ljudje so prestrašeni bežali v hiše, otroci so se skrivali, odrasli pa molili. Grmenje je bilo vedno hujše in sum vode je naznanjal pretečo nesrečo. Okoli 9. ure zvečer je bilo najhujše. Lilo je kakor iz škafa. Vodovje je naraslo od minute do minute kar na metre. Drevje okoli hiš je pokalo in se lomilo, vihar je rušil strehe in kozolce in neusmiljeno podiral kar cele gozdove. Prestrašeni ljudje niso vedeli, kaj bi počeli. Iz hiše se nihče ni upal, v hišah samih pa ljudem tudi ni bilo obstanka. Živina je tulila in rjula, ljudje so stekali, neusmiljene naravne sile pa so divjale po svoje. Voda je začela dreti v hiše in v hleve, trgala in rušila ceste in valila s seboj cele plasti plodne zemlje s hribovskih njiv. Ruvala je drevje s koreninami vred in razburkano valovje je treskalo ob zidove, ki so se podirali, kakor da so iz mehkega testa. Jezovi so odpovedali svojo moč in se upognili pred silnim pritiskom, voda pa se je razlivala vedno dalje in je narasla vedno višje, pred seboj vse uničujoč, kar se ji je postavljalo v bran.

Riharjevo strojarno je voda gladko odnesla. Ravnotako Božnarjevo žago z jezom in vsemi poslopji vred. V Polhovem Gradcu je nekemu posestniku odneslo hišo in hlev z vso živino, tudi hlapca, ki je spal na hlevu.

Strašen pogled se je odpiral očem drugi dan zjutraj. Vse polje polno blata in peska. Izruvano drevje, hlodi in trami so zastavljali pota, ceste vse uničene in pota izpodkopana. Vodna struga je popolnoma nova. Stara struga je bila zasuta.

Znaki in srajce.

Jugoslovanski listi pišejo, da ondotni snoparji (orjunasi) prodajajo gumbe, znake, odkar je zavlada Davidovič. Po 30 par jih dajejo. Pri nas pa pravijo, da bodo k leti črne srajce zelo poceni: kar v «karijolah» jih bodo na trg vozili. Kovači in dimnikarji bodo prisli poceni do perila!

Za združeno Slovenijo.

Rapalska pogodba je razdelila Slovenijo na dva dela: eden je pripadel Italiji, drugi Jugoslaviji. Pa to razkosanje se ni bilo zadostno. Radikalna vlada je Slovenijo razdelila v dve ločeni deželi, v kranjsko in štajersko oblast. Nova vlada (Davidovič-Korošec) pa je štajersko in kranjsko spet združila v eno samo, neolčljivo deželo. Veliki zupan za celokupno Slovenijo je doktor Šporn. Na štajerskem bo se nekaj časa podžupan, dokler ne dobi Slovenija polne avtonomije.

Kamor je seglo oko, samo pesek in gramoz! Vrtove, obdelane z velikansko težavo, je voda odnesla. Voda je zemljo posnela kakor smetano. Odnasala je zemljo na debelino enega metra, to zemljo pa je nanese do ljubljanske okolice.

Tudi oni dal Gradaškega, ki daje vodo na gorenjsko stran proti Škofji Loki, je bil enako močno prizadet. Središče neurja je bilo nad vasjo in dolino Ločnice, po kateri teče potok istega imena. Nekaterim posestnikom je Ločnica odnesla hleve in dele skednjev.

Dolina nudi grozen pogled. Vseposod leži drevje in na široko se vali umazana voda. Travniki in senožeti ob potoku so ali deloma odneseni ali popolnoma nasuti s skalami, kamenjem, drevjem in drugimi rastlinami. Vas Ločnica je skoraj uničena. Eno hišo je odnesla voda, kakor tudi večino gospodarskih poslopij. Steno neke se preostale hiše je voda prevrgla preko ceste proti pobočju hriba. Naliv je odnesel seboj pohištvo, živino, vse pridelke na njivah, prst, tako da je ostalo samo golo kamenje. Povsod je polno plazov. Voda je odnesla kar cele dele hribov.

Prebivalci Ločnice so si komaj rešili golo življenje; vendar ne vsi. Voda je ugrabila ženo Rusa Alekseja Katarino Aleksejevo, rojeno Alič, 24 let staro in njenega otroka. Poleg tega tudi njenega brata Vinka, starega 8 let, potem Alojzija, starega 12 let in Angelo (16 let). Iz druge hiše, kjer so spali hlapci iz tamkajšnje žage, je naliv odnesel v dolino hlapca Miha Justina, dočim se je njegov tovariš se v zadnjem trenutku rešil s tem, da se je oprijel zunaj stoječega oreha, za katerega se je držal, da ga ni odnesel nenadni naliv. Pogrešajo se drugi dve osebi.

Veliko je razdejanje tudi v dolini Hrastnici v vaseh Pustal in Sora. Reka Sora, ki pobira te stranske vode, je silno narasla in poškodovala most pri Medvodah.

Ljudstvo je prestrašeno in obupano. Vendar so oblastnijske ukrenile kar je bilo mogoče ukreniti za lajšanje tolike nesreče. Tudi kralj Aleksander se je pripeljal z Bleda, se pogovarjal z ljudstvom in obetal izdatno državno pomoč.

Pašič in Davidovič.

Pašič je živel v vojni z Bolgari. Davidovičevi in Koroševi pristaji pa pravijo, da se se ni ustanovila Jugoslavija. Sedaj so združeni le Srbi, Hrvatje in Slovenci. Prava Jugoslavija bo šele takrat, ko se združijo se Bolgari. Država bo stela 18-20 milijonov ljudi. Berite danesnji članek.

«Goriška Straža» proti plesom.

Poleg pijančevanja je plesna strast tako razveta med našim ljudstvom, da dela čezmerno veliko škodo in pohujšanja. «Straža» ostro prijemlje razna podeželska društva, ki k svojim društvenim prireditvam dodevajo nesrečni ples. Taka društva ne vrše vzgojnega dela med narodom.

Strah na morju.

V pulskem zalivu so preživeli ribiči na odprtem morju nekaj ur silnega strahu, ko se je pojavil okrog 7 metrov dolg morski pes, ki je ondot kolovratil.

MIHEC: „Naprej gorjača slave, na boj junaška kri!“
JAKEC: Če pride policija, se društvo razbeži.

Za dekleta.

Zavod solskih sester v Tomaju otvori dne 9. septembra petmesečni gospodinski tečaj. Mesečina znaša L. 150.—; vstopnina L. 50.—. Prošnje se vlagajo do 28. avgusta. Druga pojasnila se dobe v zavodu; za odgovor se naj priloži znamka.

Poslanec Besednjak v Rimu.

V zadevi najnovejše postave, ki omejuje lastninsko pravico slovenskega in nemškega ljudstva, je dobil poslanec Besednjak vabilo tirolskih Nemcev, da se udeležijo skupnega nastopa za obrambo ljudskih koristi. Dr. Besednjak se je zato nemudoma zopet odpeljal v Rim.

Haló med Trstom in Gorico.

Člani tržške «Prosvete» in tržške «Edinosti» so priredili predminulo nedeljo izlet na Nanos. Ker niso našli drugega primerne prostora, so zanesli v cerkvi sv. Hieronima, kadili ter ob zvokih poskočne godbe plesali. Zadevo ima v rokah gorisko nadškofijstvo; zraven tega pa je goriška organizacija iz sebe, zlasti ker je sam dr. Wilfan dal napisati parkrat pobožne članke v dnevnik, ravno isti dr. Wilfan pa je ustanovitelj Prosvete in predsednik Edinosti, čije člani in članice so plesali v posvečeni cerkvi in ki sploh ob nedeljah redno delajo izlete ter ostajajo brez mase.

Ta zadeva je sedaj predmet sporov. Kako se bo stvar razvijala, bomo poročali.

Bankirji so se oglasili.

Na vprašanje, kje stanujejo slovenski poslanci, smo v našem listu sporočili vprašalca naslove vseh treh poslancev: Besednjaka, Wilfana, Srebrniča, po vrsti, kakor so dobili število glasov. Glasilo narodnih kapitalistov se je obregnilo. Čez da je Srebrnič komunist itd. Mi vemo, da je Srebrnič komunist, pa je kmet in poslanec, ki so ga izvolili slovenski volivci. In solkanski komunisti so po našem mnenju veliko boljši Slovenci kakor pa spekulant okrog bank, ki odirajo naše ljudstvo. Mi vemo nadalje, da se govori v Srebrničevi hiši slovenski, da je Srebrnič kot solkanski zupan slovensko uradoval dočim se govori v družinah cele vrste tržških obervoditeljev laško.

Mi vemo tudi, da je Srebrnič v borbi med nami in Jadransko banko držal z nami, oziroma z zadugami, vemo pa, da je tistih hudih zasih napisal dr. Wilfan v svojem glasilu besede: «Z Jadransko banko je zvezano naše narodno ime.» Slednjič nam ni znano, da bi bil Srebrnič kdaj prodal kako slovensko ustanovo snoparjem, vemo pa dobro, da so slovenski prvaki dali Jadransko banko snoparjem v roke. Gospoda naj nas tedaj pusti v miru, ko na vprašanje našega naročnika odgovorimo po vesti.

Kako je s politiko.

V svetovni politiki je še vedno vrhovno vprašanje sporazum med Francijo in Anglijo glede nastopanja proti Nemčiji. Londonska konferenca se zelo dolgo vleče, vendar obeta vsaj nekaj uspehov.

Dawesov načrt sprejet.

Dawesov načrt, ki ureja nanovo nemška odplačila, znači obenem spremembo versajske mirovne pogodbe. Francozi dolgo niso hoteli nič slišati o kaki spremembi, toda sila razmer jih je prignala do tega, da so slednjič vendarle popustili. V soboto 9. avgusta je bil podpisan v Londonu protokol med reparacijsko komisijo in nemškimi zastopniki. Nemška vlada se zavezuje, da bo v domači politiki ukrenila vse, kar je potrebno za izvršitev Dawesovega načrta. Reparacijska komisija pa se zavezuje, da bo omogočila Nemcem posojilo. Oba pogodbenika se dalje zavežeta skleniti in izvršiti še vse postranske in dopolnilne dogovore, ki bodo potrebni v posameznostih.

Ali bodo Francozi zapustili Porurje?

Francoski vojni minister Nollet, ki je tudi v Londonu, se je močno branil, da bi se Francija zavezala izprazniti Porurje (Westfalijo) v določenem času. Vendar je ministrski predsednik Herriot izjavil, da bodo šli Francozi proč, ako bo Nemčija izvršila pogoje novega sporazuma. Ker bo v oktobru novi načrt stopil v veljavo, se bodo Francozi kmalu prepričali, ali ima Nemčija dobro voljo ali ne. Potem se bodo umikali polagoma iz Porurja in ga bodo zapustili, kakor se sodi, tekom enega leta. Tudi Angleži bodo pod enakimi pogoji odpoklicali svoje čete iz Kolina ob Renu.

Nov duh.

Zadnja konferenca dokazuje, da peša v Evropi duh vojnega hujšakstva. V Angliji vlada delavska stranka. Mohamed francoskega nacionalizma, zagrizeni Poincaré, je potisnjen v ozadje, na Nemškem vlada kancler, ki so ga izbrali iz stranke krščanskega centra. Novi možje so doprinesli, česar niso mogli njihovi predniki. Po Evropi veje nov duh demokratizma in pometja stare zagrizenosti z ministrskih sedišč. Narodi nočejo vojne in sovraštva, ampak mir in spravo, delo in red. Ko sta se pretekli teden Herriot in Nollet vrnila iz Londona v Pariz na važno posvetovanje, na katerem se je morala odločiti Francija ali za novi sporazum ali za nadaljevanje vojne

politike, so ju ljudje na postaji pozdravljali s klici: «Živio mir, proč z vojsko!» Tako se je Francija vdala in v soboto po podpisu prvega protokola je mogel nemški kancler Marx reči veliko besedo, da je bil šele ta dan sklenjen resničen mir med Nemčijo in zavezniki.

Zalostne razmere v Istri.

V Assisi so zborovali bivši bojevniki. Tajnik istrske organizacije, kapetan Rizzi, je govoril o invalidih v Istri in slednjič tudi o gospodarskem položaju v Istri. Dejal je tudi, kakor posnemamo iz pulškega dnevnika, tole: «Vlada pozna dobro naše razmere; nekaj je že storila, to ni dovolj. Gre tukaj za eksistenco cele istrske dežele, gre pa tudi za

čas države. Položaj je sedaj tak, da ne dopušča odlaganja; vrv je skrajno napeta in bi se mogla v enem ali drugem trenutku pretrgati, kar bi imelo posledice, ki jih lahko predvidevamo.» Kongres je sprejel resolucijo, naj vlada kaj ukrene v prid Istre. (Azione, 2. avgusta).

«Slovenski narod» za snoparje.

Ljubljanski «Slovenski narod», glasilu ondornih kapitalistov je prinesel nekaj dopis iz Sv. Križa na Vipavskem. V tistem dopisu zagovarja Lulika, čes da ni tak in tak, on da je le proti komunistom in klerikalcem, ki jih vodi župnik Rejec. Tisti dopis izvira baje od Petra Medveška, ki je bil nekoč poslanec goriške liberalne stranke in slovenski nacionalist, sedaj je pa snopar in obersnopar. Gliha vkup štrih!

Jugoslavija in Bolgarija

Največje in najtežje politično vprašanje na Balkanu je razmerje med sedanjo takozvano Jugoslavijo in Bolgarijo. Že iz prejšnjih dob izvira veliko sovražstvo med Srbi na eni strani in Bolgari na drugi. To sovražstvo ima svoj fundament v nacionalizmu. Nacionalni čut je na Balkanu razvit ne le do visoke plemenitosti, ampak tudi do nekrščanske nestrpnosti. Brezverska kultura iz Zapadne Evrope ni prinesla v zadnjem stoletju balkanskim narodom prav nič dobrega v tem oziru, ampak je k podedovanim nacionalističnim strastem dodala samo še kapitalistično politiko in izsesavanje preprostega, neukega naroda.

Predmet spora.

V dobi enega človeškega življenja so se Srbi in Bolgari klali v krvavi medsebojni vojni že trikrat. To medsebojno nasprotstvo obeh narodov so velike evropske države izrabljale za svoje sebične namene. Kadar je Rusija podpirala Bolgarijo, se je Avstrija prilizovala Srbiji. Kadar pa je bila Srbija v zavezništvu z Rusijo, se je Bolgarija držala Avstrije in Nemčije. Dočim so velike države zasledovale svoje kupčijske koristi, so se Srbi in Bolgari noč in dan divje gledali zaradi Makedonije, komu bo pripadla.

Kaj je ta Makedonija.

Dežela je na Balkanu, ki meji na Srbijo in na Bolgarijo, na jugu pa na Grčijo. K Makedoniji spada veliko obmorsko mesto Solun. Prebivalstvo Makedonije je po veliki večini slovansko, toda je v izobrazbi zelo zaostalo, ker je bilo še do l. 1912. pod turško oblastjo. Zato tisto ljudstvo nima razvite narodne zavesti; Srbi jih hočejo imeti po

vsej sili za Srbe. Bolgari pa za Bolgare. Slovenski učenjak Vatroslav Oblak je našel na lieu mesta, da je makedonska govornica bližja bolgarskemu kakor pa srbskemu. Po svetovni vojni je Makedonija pripadla Srbiji oziroma Jugoslaviji toda brez Soluna, ki so ga dobili Grki.

Velevlasti proti Slovanom.

Angleško svetovno carstvo je tih in dosleden nasprotnik slovanske bodočnosti. Zato je znala angleška politika nakloniti zmagovitim Srbom veliko zadostneje nacionalistične strasti, toda malo dejanskih koristi. Že ko se je določala meja Jugoslavije proti Nemcem in Mažarom, so Angleži povsod nasprotovali slovanskim koristim. Še bolj spretno so znali Slovanom zapreti morje. Današnja velika in bogata Jugoslavija nima nobenega lastnega velikega obmorskega pristanišča. Pa tudi slovansko Bolgarijo so popolnoma odrezali od morja. Brez svobodnega morja pa se države ne morejo osamosvojiti na gospodarskem polju in zato ostajajo tudi politiki odvisne od drugih. V trgovskem oziru je danes uresničeno, da Južne Slované tuja vrata po petah bijejo.

Zato proč z nacionalizmom.

Angleži so držali spredaj rdečo cunjo nacionalizma, ko so odzadaj kradli Slovanom življenjske pogoje. Prvi, ki je na Balkanu izprevidel, da se z dosedanjim nacionalizmom ne pride naprej, je bil bolgarski kmečki voditelj Stambulijski. On se je očitno izrekel za to, da se mora nehati staro sovražstvo med Bolgari in Srbi, ker je obojim na škodo. Stambulijski je šel še dalje: izrekel se je za državno združenje

Srbov in Bolgarov. Njega so sicer nacionalisti ubili, toda njegova misel živi in pridobiva tla. Pa tudi med Srbi vedno bolj prodira spoznanje, da je več vredno posteno prijateljstvo z Bolgari, kakor vse politične zveze z velesilami na zapadu. Odkar je padla v Jugoslaviji Pasičeva vlada, ki je bila skrajno nacionalistična, je odstranjena velika ovira za nadaljni razvoj slovanske politike. Sedaj je Slovincem in Hrvatom priznana enakopravnost s Srbi in zato preneha tudi pri Bolgarih dosedanji sum, da bi jim hoteli vzeti njihovo narodnost.

Ne narodno, ampak državno edinstvo.

Beseda o «narodnem» edinstvu se je zadnja leta hudo zlorabljala. Plitvi ljudje so francosko besedo «nation» (narod) hoteli prenesti v slovenščino, kakor se prestavi lonec na ognjišču. Toda «nation» je Francozom ne samo «narod», ampak tudi «država». Pri Francozih je narod in država en sam pojem, pri nas pa vemo, da je narod nekaj drugega kakor država. Če so tedaj Južni Slovani ustanovili eno državo, so narodi vendar ostali trije in je nes pamet govoriti o «narodnem edinstvu», kakor da bi bil en sam narod. Že zadnjič smo poudarili, da se Slovenci ne morejo kar posrbiti in da bi bila za Slovence pod Italijo narodna smrt, če bi se posrbili oni Slovenci, ki so pod Jugoslavijo. Še bolj važno pa je vedeti, da je sprava z Bolgari na večne čase nemogoča, ako se čenča o «narodnem» edinstvu. Samo bedak more misliti, da bi se hoteli Bolgari odreči svojega narodnega imena in jezika.

Ali je državno edinstvo mogoče?

Državno edinstvo med sedanjo Jugoslavijo in Bolgarijo je gotovo mogoča stvar. Saj to spoznavajo najbolj bistri možje na obeh straneh. Potrebno pa je, da se ta nova država Južnih Slovanov otrese francoskih političnih nauk in pa kapitalističnih zajedavcev. Država se mora snovati na načelu slovanskega narodnega bratstva, da bo v njej prostora za Slovence, Hrvate, Srbe in Bolgare brez razlike. Snovati se mora pa tudi na modernem načelu avtonomije (narodne in krajevne samovlade), da bo v njej «veliko, veliko svobode», kakor je dejal že veliki Janez Krek. Po načelu samovlade se bo tudi vprašanje Makedonije rešilo, ko bo Makedoncem samim dana prilika povedati, kaj in kako jim je najbolj všeč. Šele tedaj bo mogla Jugoslavija kljubovati angleški politiki, odprla si bo pot do morja in začela samostojno politično življenje. Tedaj bo Jugoslavija poleg Rusije najmočnejša slovanska država in bo stopila v vrsto evropskih velesil.

PODLISTEK

Zaklad

Pripoveduje Znanec Jaka.

II.

Stokrat blažen, spomin na gospoda Antona Rogača, dekana v Hrušici. Hudo je gledal, glasno govoril — a bilo je to srce, da malo takih. Neradi so ga dali Katinarci Hruščanom in s solzami so škropili Hruščani njegov grob.

Še enega duhovnega gospoda so poznali vsi — stari in mladi, otroci in starci — od Kozine do Jelšan. Vedno šegav, vedno vesel, vedno zadovoljen, vedno dober revežem. Gospod Rajko Logar iz Pregarij. Zdaj že oba počivata v tihi jami, a med ljudstvom je spomin nanju vedno svež in živ.

Tisti dan se je vesela družba zbrala pri gospodu Rajku na Pregarijih. Hitro so tekale urice in ko so se gostje spomnili, da bo čas oditi, je bila že trda noč. Tudi dekan iz Hrušice je bil gori. Ker je bil gospod Rajko dobre volje, je vso družbo spremil. Na Gušinjem brdu so se Podgrajci — med njimi Jenko, čestit in spoštovan mož — ločili od obeh duhovnih gospodov; gospod Rajko je pa po stezi krenil z dekanom proti

Hrušici. Naduha je nagajala dekanu, zato sta počasi stopala. V živahnem pogovoru sta dospela skoro v dolinico, ko se kar naenkrat ustavita. Pod seboj sta začula govorjenje, ropot lopat...

Kaj pa je to! V temni noči pa kopanje in pogovor na tako samotnem kraju!

Po prstih sta stopala oba gospoda proti kraju, odkoder je prihajal ropot in šepet. Kmalu sta zagledala lučko in tri može, ki so urno kopali pod nekim grmičevjem.

Dekan gleda, gleda, pa ne more verjeti. Pri trepetajočem plamenu male svetiljke je spoznal Matužina, enega najboljših svojih župljanov.

Možje so z vso vnemo kopali in niso čuli, kako sta se jim bližala gospoda izza grmovja.

«Kaj pa počenjate, ljudje božji!» je zagrmel mogočni glas starega dekana.

Možje so kar obstali. Spustili so od strahu orodje na tla in hoteli zbežati. Pa jim je že gospod Rajko zastavil pot.

«Da bi vas palica potipala, kaj delate zdaj o polnoči tu na sveti samoti!»

Matužin je začel nekaj izbirati besede, pa mu ni šlo. Kmalu pa sta zvedela gospoda kako in kaj. Zaklad, da zaklad!

Osramočeni so se splazili možakarji

proti domu, gospod Rogač pa se je ustavil pod klancem, se obrnil k tovarišu in rekel: «Zdaj vidiš, Rajko, kako in kaj! Prav ima podgrajski Jenko, hiteti bo treba, da rešimo našega kmeta. Na vsak način moramo izpeljati vse načrte. Iz potrebe, iz revščine iščejo ti trije zaklada, samo, da ga na pravi način ne. Mi jim moramo pokazati kje leži zaklad, mi!»

III.

V nedeljo po tem dogodku je dekan Rogač jezen stopil na prižnico. Parokrat po vrsti je krepko segel s prsti v tobačnico in povedal zbranim vernikom tako-le: «Le hodite še kopat zakladov po gričih in dolih le! Dosti jih boste dobili! Motite se, če mislite, da je Bog v hrib zlata nasul za tiste, ki nič ne delajo in hočejo z zakladom na lahko živeti. Hudo se motite, da veste! — Pa je le res zaklad v zemlji, vsi ga imate, vsi ga lahko dvignete z delom in molitvijo. Da bi bila vaša polja in vaši travniki lepše urejeni, vaši hlevi bolj čisti, vi bolj skrbni — pa bi imeli zaklad! Vam bom pomagal dvigniti zaklad! Zato naj me počakajo po božji službi župani pred cerkvijo.»

Res so po sveti maši čakali možje: Jurn, Juretov, Kramar, Brkin, Mar-

kulin, Podučar, Grgalj in še drugi na gospoda. Dolgo so govorili, kimali, kimali in se zadovoljno razšli.

Čez mesec dni je hruški župan sklical srenjo pod lipo. Zvon sv. Vida je krepko zapel — vsi možje so se zbrali okoli dekana. Dekan je bil dobre volje. Strmečim kmetom je naznanil, da hoče ustanoviti mlekarno in jim razložil njen pomen in njeno korist. Neverno so gledali kmetje — a ko je dekan končal, jih je mnogo pritrdjevalo. «Strela», je zaklel Matužin, to bo zaklad, to, pa ne tisto kopanje po noči!

In res je Matužin doživel, da je ustanova dekana Rogača postala zaklad. Ne-le Hrušici, ampak celji okolici. Kmet se je rešil dolga, zboljšal kmetijo, nabavil si živine — vidno je rasel obnoslov pri hiši.

In dobri ljudje so ti kmetje: zavedajo se, da jim je hudi dekan Rogač ustanovil ta neusahljivi zaklad, zato se pokojnega spominjajo v molitvi; hvaležni so — za vedno hvaležni — tudi gospodu, ki je to ustanovo razširil in zboljšal — pa se nato umakni drugam. Zakaj, gospod Mihael? Daj Bog, da bi tudi tam ljudstvu mogel kopati zaklade za dušo in telo!

GOSPODARSTVO

AJDA.

Ajda igra v gotovih delih naše dežele precej vazno gospodarsko vlogo, a žalibog nimajo naši kmetovalci od ajde one koristi, ki bi jo lahko imeli. Kmetovalci pravijo, da ajda malo nese in za to opuščajo nje gojenje.

Zakaj ne daje ajda redno lepega dohodka? Večkrat škoduje slabo vreme, proti čemur nimamo sredstva, a največkrat tudi vzrok pičlega pridelka v nemarnosti in popolni brezbržnosti kmetovalca.

Ajda spada k žitom in stavi na zemljo približno iste zahteve kot žito, samo v mnogo večji meri, ker ostane ajda na njem v splošnem mnogo manj časa, kot druga žita. Kar napravijo žita v več mesecih, to mora napraviti ajda v so-razmerno kratkem času. Iz tega sledi, da moramo ajdi nuditi pripravno in lahko dosegljivo hrano. Na noben način ne more ajda izrabiti domačega gnoja, posebno, ako je isti vrhu vsega še zelo slab, malo ulezan in nepreperel.

Ako sejemo ajdo po krompirju, ji na noben način ne koristijo, ako ji gnojimo s hlevskimi gnojem. V tem in vsakem drugem slučaju bi ji morali gnojiti predvsem z umetnimi gnojili, in sicer takimi, ki so lahko raztopljiva. Od umetnih gnojil pridejo posebno v poštev superfosfat, kalijeva sol in čilski soliter. Navedenih umetnih gnojil bomo raztrosili manj, ako sejemo ajdo po krompirju, več pa, ako jo sejemo na strnišče. Količina umetnih gnojil, ki jih uporabljamo za 1 ha naj bo sledeča:

Ako ajda sledi krompirju, potrosimo pri oranju ali pred brananjem zemlje 200 kg superfosfata in 150 kg 40% kalijeve soli, ako pa sledi strnišču, 300 kg superfosfata in 200 kg kalijeve soli. Čilski soliter moremo raztrositi takoj, ko je ajda izšla ali pa par dni po setvi. Prej ni potrebno trositi čilskega solitra, ker bi drugače mogoče ves ne prišel do veljave. Ravnotako ne smemo trositi solitra pozneje, ker bi mogel čilski soliter sicer izdatno pospešiti rast ajde, ki pa ne bi dala mnogo zrnja. Čilskega solitra raztrosimo na zgoraj navedeno površino zemlje okoli 50 kg.

Gnojenje s čilskim solitrom more tudi izostati, a nikar naj ne izostane gnojenje s kalijevo soljo in superfosfatom. Ti dve gnojili ste pri žitu predpostavljali, ako hočemo doseči lep uspeh, a potrositi se morati na vsak način pred setvijo ajde.

V trgovini je danes ajdova moka precej draga, kar je tudi umevno, ker je precej redka in okusna. Kdor pa ajdo seje, naj ji nikar ne pozabi gnojiti, ker le tako bo deležen onega pridelka, ki si ga želi.

O selitvi v Ameriko.

Odkar je izšla nova postava o priseljivanju v Ameriko, je na podlagi določenega števila ali »kvote« priseljenec kaj težko upati, da bi mogel kdo v ono obljubljeno deželo. Zato pa je toliko bolj zanimivo vedeti, ali je za kake določene stanove in poklice ali osebe dovoljeno priseljevanje v Ameriko brez ozira na ono nesrečno »kvoto«, torej preko onega števila. Ameriški tozadeveni zakon našteva te-le srečne ljudi:

a) neoženjeni otroci mlajši od 18 let ali žena ameriškega državljanca, ki stanuje v Združene države v času, ko je bila vložena prošnja za ameriški vizum.

b) Priseljenec, ki je bil zakonito spuščen v Združene države in ki se vrača v Združene države po začasnem obisku v inozemstvu.

c) Priseljenec, ki se je rodil v Kanadi, Newfoundlandu, Mehiki, Kubi, Haitiju, Dominikanski republiki, v pasu Panamskega kanala ali kateri-

koli državi osrednje in južne Amerike, ravnotako njegova žena in neoženjeni otroci izpod 18 let starosti.

č) Priseljenec, ki je bil vsaj dve leti pred svojim prihodom v Združene države duhovnik kateregakoli veroizpovedovanja ali profesor katerega kolegija, akademije, semenišča ali vseučilišča in kateri prihaja v Združene države nadaljevat svoj poklic, nadalje njegova žena in neporočeni otroci izpod 18 let starosti.

d) Dijak, vsaj 15 let star, ki pride v Združene države nadaljevat nauke na priznani akademiji, kolegiju, semenišču, vseučilišču ali šoli, ki jo odobri tajnik za delo (poglavje 4.).

K temu se pripominja: Ameriški državljan, ki zahteva, da se nji-hovim sorodnikom prizna pravica, da pridejo izven kvote, oziroma da se jim prizna prednost v okviru kvote, se morajo za svojo prošnjo poslužiti posebne tiskovine, katero izda generalni priseljeniški komisar v Ameriki. Prošnje, napisane in predložene v drugi obliki se ne sprejemajo.

Po prejšnjem zakonu so bili nekateri poklici izvzeti iz kvote, sedaj pa so vsi v kvoto, in sicer: poklicni gledališki igralci, umetniki, predavatelji, bolniške sestre, priznani inozemski učenjaki, inozemci, zaposleni kot hišni slugi ali služkinje. Ti spadajo sedaj v kvoto. Inozemci, ki so pred svojim prihodom prebivali vsaj pet let v kateri drugi ameriški državi, so bili izvzeti iz kvote; po novem zakonu so izvzeti iz kvote samo oni, ki so se rodili v kateri ameriški državi.

Žitne cene v Jugoslaviji. Dočim je bila do nedavno poprečna cena pšenice 330 dinarjev za stot, je sedaj na žitni borzi v Novem Sadu cena 365-370 za novo pšenico, 370-375 za staro (v lirah približno 102 lir stot). Koruza 270-280 dinarjev (75 lir), oves 300-310 dinarjev (83 lir).

Tudi to je pravično.

Ljubljana je lani izvolila dr. Periča za župana. Perič je socialist in zelo pameten mož. Ljubljancem so imeli pravico, da si izvolijo, kogar hočejo. Pašičevi centralistični vladi pa ni bil všeč Perič in ga je meni nič-tebi nič ostavila, s čemer je bila čast občinarjev užaljena. Nova vlada je postavila Periča zopet na svoje mesto.

Koliko je stala svetovna vojna.

Amerikanci so izračunali, da je stala 80.680 milijonov dolarjev. Ker se računa na cel svet okroglo 1.500 milijonov ljudi, pride torej na vsakega zemljanskega prebivalca okroglo 50 dolarjev vojnih stroškov. Če pa preračunamo skupno svoto v lire, dobimo malone dva milijona lir, to je dva milijona milijonov, na vsakega zemljana pa preko 1000 lir.

Napredek v Gorici.

Goriška »Prosvetna zveza« je priredila za dekleta enomesečni gospodinjski tečaj, ki se je te dni zaključil z razdelitvijo diplom vsem gojenkam. Evo seznam učnih snovi in predavateljev: Prof. Terčelj Filip je predaval o praktičnem verstvu, gospa Gizela Ferjančičeva o vzgoji, dr. Stojan Brajša o praktičnih pravnih vprašanjih, David Doktorič o domačem knjigovodstvu, upravitelj Širca o gospodarstvu, kmetijski inženir Just Ušaj o konzerviranju sadje-zev, dr. Anton Terčič o prometu. Joško Bratuž je poučeval narodno petje, tri šolske sestre so poučevale kuhanje šivanje in splošno gospodinjstvo, serviranje. Kos o vrtnarstvu, dr. Anton Jakonič o zdravstvu in zdravilstvu.

Udeležence so se praktično vadile v kuhinji ter na vrtu. Tečaj je izvrstno uspel. Kdaj bomo v Trstu doživeli kaj takega? V Gorici so imeli dramatični,

Kruh podražen. Vsled splošnega dviga žitnih cen, se je tudi kruh zadnje čase podražil. »Delavske zadruge« v Trstu so nastavile za kruh sledeče, cene: črni kruh 1.50 za kg, bel navaden 1.80 v celih štrucah, 2.— v štrucah po ½ kg, 2.20 v štrucah po ¼ kg.

Lovska postava. V občinah sodnih okrajev Gorica, Kanal, Ajdovščina, Komen, Gradišče, Krmin, Červinjan, Tolmin, Bovec, Idrija in Trviž velja zana-prej sledeči lovski koledar: Lov na gamsa obojega spola je prepovedan od 1. januarja do 31. julija. Lov na srnjake je prepovedan od 1. oktobra do 31. maja. Lov na srne (samice) je prepovedan za sedaj sploh do konca leta 1925. Lov na zajca je prepovedan od 1. januarja do 15. septembra.

Ribničan Urban bo še lahko nosil suho robo v naše kraje. Nova trgovinska pogodba med Italijo in Jugoslavijo določa, da bodo smeli krošnjari iz Logaškega in Kočevskega okraja še nadalje hoditi v Italijo, kakor so že pred vojno hodili v te kraje.

Izvoz žita iz Italije prepovedan. Od vseh strani prihajajo poročila, da je letošnji pridelek pšenice nasplošno slabši kakor lani. Tako je tudi poprečno v Italiji. Ker v Italiji že tako ne pridelamo toliko pšenice, kolikor je porabimo, bo letos treba še več kupovati iz tujih dežel. Vlada je vsled tega sklenila: 1. Nič pšenice se ne sme prodati iz Italije ven. 2. Moke in otrobov se sme prodati vsak mesec iz Italije ven samo 1000 vagonov, več pa ne. 3. Da se olajša kupovanje pšenice iz drugih držav, zniža se uvozna carina od 150 zlatih lir na 65 zlatih lir pri vagonu.

Koliko je vredna zlata lira? Uradna cena za 100 zlatih lir je sedaj 431 papirnatih. Po vsakokratni uradni ceni se preračunajo tista plačila, ki so označena v zlatih lirah, ker v resnici se plačuje le s papirjem.

fantovsko-stanovski in sedaj gospodinj-ski tečaj, a mi v Trstu? Zdi se mi, da smo v Trstu narodni bolj z besedo, v Gorici pa bolj z dejanjem. M. P.

Včeraj in danes.

Snoparski dnevnik v Puli piše, da je prebivalo v Puli predvojno 70 tisoč civilnih in vojaških oseb, danes pa komaj 35 tisoč.

Velesejm v Ljubljani

se bo vršil od 15. do 25. avgusta. Popust 30 od sto na italijanskih, 50 od sto na jugoslovanskih železnicah. Vizum ter izkaznica za sejm stane 19 lir. Popust na železnicah dobiš na podlagi izkaznice, ki jo pokažeš pri blagajni na železnici.

To je pošteno!

Davidovičeva vlada je privedla do veljave postavu, ki so je smeli pod Pašičem snoparji kršiti po mili volji. Nova vlada se že čuti. 1. avgusta se je vršila v Ljubljani obravnava zoper snoparja Ignacija Oblaka, ki je strahoval ljudi, silil mirne občinarje, da na njegov ukaz razvešajo zastave itd. Sodnija ga ga je obsodila na pet mesecev ječe s postom.

NAŠA POŠTA.

Šembije. Slaba pohvala ondotnih deklet nam je prišla, toda brez podpisa. Neznanim dopisnikom pa uredništvo ne verjame rado.

Studen. Za to številko prepozno.

Radovednez. Zakaj ne pišemo o italijanski politiki? Zato, ker je težko tako zapisati, da bi bilo prefektu pogodu. Če bi bilo pa njemu všeč, bi bilo pa našim bralcem dolgočasno.

Lira. Cene denarja danes ne prinašamo, ker ima borza počitnice in ne izdaja uradnih kurzov.

Velika skladišča

steklenine, porcelana, zemljenega, blaga, šipra, stavbe in emailirane kuhinjske posode

Ekzkluzivna zaloga za Julijsko Benetijo

Zemljenega, belega in dekoriranega posodja „Anelli“. — Zemljene kuhinjske posode „Vulcania“. — Konservnih vaz za vkuhanje sadja „Weck“.

Debiasio & Domenis - Trst

Pisarne in skladišča: Via Coroneo 13
In v prosti luki mag. št. 2 prtlj. vrata 15

Dajajte prednost

Pivu „Dormisch“

Zaloga v Sežani pri g. Ante Starč

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila
v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria)
od 9-12 in od 3-5.

A. DELLA SAVIA & Co.

Trst. Via Ghenga 3, telefon 10-37
edini razprodajalec vina

OPOLLO

pristnega domačega pridelka z oteka

LASTOVO, DALMACIJA

Dostavlja se brezplačno na dom
v sodčkih in pletenkah.

Za preprodajalce znižane cene.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

MALI OGLASI

ČEVljARSKA DELAVNICA ALOJZ COLJA V SEŽANI. Največja izbira vsakovrstnih čevljev in sandalov za moške, ženske in otroke, kakor tudi vojaških čevljev po Lir 25.—.

BABICA, autorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. — Slavec, via Giulia 29.

IZURJEN TRGOVSKI POMOČNIK išče službe v mestu. Plača po dogovoru. — Naslov pri upravnistvu »Mal. lista«.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA PODRUŽNICA V TRSTU prodaja vstopnice za Ljubljanski velesejem po Din 50.— komad, ki dajejo pravico do vizuma po znižani ceni Din 10 in 30%-ni popust na italijanskih ter 50%-ni popust na jugoslovanskih železnicah.

MEHANIČNA DELAVNICA NA OPČINAH ima v zalogi kolesa, sivalne troje ter vse v to stroko spadajoče predmete po konkurenčnih cenah. — Ujjudno se pri-poroča: JOSIP OSTROUŠKA.

Kaj nam z dežele pišejo

Iz PREBENEGA.

Zadnji dopis v vašem listu treba v marsičem popraviti. Dotični mladenič, ki se je baje povrnil iz Rusije, ni sin dotične vdove, ampak je čisto navadni slepar, ki je že na treh krajih poizkusil svojo srečo. Najpoprej se je prikazal v Prapročah pri Črnomkalu, kjer se je izdajal za sina, ukradel kolo, ki ga je prodal v Ospu in potem lazil par dni okrog. Potem je prišel v fantovski družbi s harmoniko v Prebeneg, kjer je spravi vso vas pokoncu. Obnašal se je kot hišni gospodar, tri večere se je pilo in plesalo na njegov račun, pravzaprav na račun uboge vdove; par dekletom je zmešal glave in slednjič, ko so mu postala tla prevročja, je izginil. Nato se je prikazal v Hotičini pri Materiji, kjer so ga pa aretirali. Ljudje v Prebenegu so na splošno dvomili, da je on resnično vdovin sin, ker se je nekam čudno obnašal in ni mogel nikogar naravnost imenovati po imenu. Ker se je v zadnjem dopisu delala krivica nekaterim osebam, češ, da so odirali dotično vdovo, naj omenimo, da to ni bilo tako hudo, ker so dotični zahtevali svoje pravice, a je dotična vdova bila preveč trda, da prizna te pravice.

Z MUN.

Naš dopisnik omenja v zadnji številki neke goreče šarenjake, ki da tožarijo pošteno ljudstvo. Ker omenja, da so slovenske krvi, in ker je znano, da so Munci hrvaški potomci, bi mogla javnost soditi nas nekatere kraške Slovence, ki stanujemo na Munah, kar pa pri vsej svoji siromašini še nismo. Slovenci na Munah.

Opomba uredništva: Naš dopisnik gotovo ni hotel delati razlike med Slovenci in Hrvati, ampak je hotel le poudariti, da ljudje, ki tožarijo naše ljudi, niso Italijani.

STRMCA pri POSTOJNI.

Že dolgo časa beremo z veseljem in ponosom naš "Mali list". Navzlic temu niste, gospod urednik do sedaj še ničesar priobčili iz naše obmejne vasi. Radi tega vas vljudno prosimo za mali prstorček našim vrsticam.

Sena smo nakosili letos več kakor lansko leto. Posebno so bili dobri poljski travniki. Gora je sicer lepo pokazala, ali zadnje dneve je prišla velika množina kobilic, katere so ponekod skoraj vso travo uničile. Poljski pridelki razven žita dosedaj lepo uspevajo. Zadnji teden smo dozdali skozi vas že dolgo zaželeni kanal, kateri je za našo vas res nekaj lepega in koristnega. Vsa čast gospodu komisarju Al. Ronchi-ju, ki je dano obljubo tudi pošteno in možato izvršil. Strmčani smo mu hvaležni, ker je s tem že ponovno pokazal resno zanimanje za naše naprave njegovega delokroga.

A. V.

KNEŽAK.

Pri nas ima vojaštvo strelne vaje. To bi se ne bilo tako hudo, toda s kanoni in vso svojo ropotijo nam zapirajo cesto v Zagorje in v Šembije. Za naše voznike je v tem velika škoda, ker se ne morejo gibati. Ali se ne bi moglo vojaštvo pomakniti nekoliko v stran? Prosimo lepo!

BAC pri Knežaku.

V nedeljo (dne 10. 8.) zjutraj ob pol dveh je začelo goreti na Baču na hlevu in skednju hiše št. 41. Ker je bil veter, je bilo v hipu več gospodarskih poslopij, kritih s slamo v ognju. V nevarnosti je bila skoro cela vas. Prihitela je požarna bramba iz Knežaka, Zagorja in št. Petra ter vojaštvo. Na požarnem delu vseh se je posrečilo omejiti požar. Zgorelo je enemu posestniku prav vse: hiša in gospodarsko poslopje in orodje, šestim drugim pa vsa gospodarska poslopja. Zgoreli so

tudi 4 prašiči in ena ovca. Človeških žrtev ni bilo. Škoda je tem večja, ker je bilo pravkar spravljeno seno in žito. Od kod ogenj: nekateri pravijo, da je zažgal gospodar sam, ki je malo zmešan prišel iz vojske in je tudi izginil. Drugi pa pravijo, da nerodni fantje, ki so se predolgo zabavali in s cigaretami zažgali. Na vsak način naj fantje prej hodijo spat in ne natrkani, da se preprečijo nesreče.

Lepa Mara in ljudsko sodišče.

Nedavno se je dogodil v neposredni bližini Lovčena v Črni gori zanimiv slučaj, pri katerem so nastopili preprosti kmetje kot sodniki. V tistem kraju živi številno plemo Paštovičev in član tega plemena Stevo se je vrnil pred nekoliko meseci iz Amerike. Možno bil je več mlad, a zavedal se je vrednosti svojih dolarjev in hotel se je oženiti z najlepšo devojkjo Paštovičev. A lepi Mari ni bil ženin všeč, kar je bogatega Amerikanca silno razdrazilo. Sklenil je, da se mašuje. Najprej si je pridobil zagotovilo staršev, da mu bodo dali Maro za ženo, in ko je zaslutil, da se Lepa Mara, ne bo več ustavljala prigovarjanju staršev, je poslal snubca; ta se je vrnil z odgovorom, da je Mara pripravljena poročiti se z njim. Brz nato pa je poslal Stevo snubca v vas Bečice, zaprosil za neko drugo devojkjo, razglasil svojo zaročitev z njo in tako Maro javno osramotil. Paštovičev rod je bil do smrti uzaljen in se je pripravil na krvno maščevanje. Tedaj pa je sklenil starosta občine Paštovičev, da skliče narodno sodišče, ki naj sodi v tej zadevi. Na njegovo povabilo so se zbrali moške po starem običaju v samostanu blizu sv. Stjepana in so pričeli razpravljati. Sodišče je razpravljalo dva dni in končno razglasilo sodbo: Stevo mora plačati občini 200 dolarjev globe, oženiti se mora z devojkjo iz Bečic, oče te devojkje se tudi kaznuje z denarno globo, ker je moral vedeti, da je bil Stevo že poprej zaprosil Maro. Snubec, ki je prišel k Mari, mora biti kum na svatbi; prvi mladenič iz plemena, kateremu pripada Stevo, mora zaprositi Maro za roko, in njej je svobodno, da ga vzame ali odbije. S to razsodbo so rešili starešine dvanajstih Paštovičevih plemen čast lepe Mare in preprečili krvoprelitje. Vsi prizadeti so sprejeli razsodbo brez vsakega ugovora.

Manj razvad in več prihrankov.

Je izven vsakega dvoma dejstvo, da previdnost uporabljena v praksi, zlasti glede zavarovanja za življenje, jamči človeku, kateri je delal skoraj celo svoje življenje, brezskrbno starost in tudi mu je zajamčena njegova prihodnost.

Ni pretirano trditi, da kdor se ne zavaruje za življenje, greši zoper samega sebe in posebno še zoper svoje drage rodbinske člane, za katere je dolžan skrbeti.

In koliko jih je, ki ne preudarijo, kako bi si z lahkoto prihranili lepe tisočake s tem, da se zavarujejo pri "Državnem Zavodu za Zavarovanja" (Istituto Nazionale delle Assicurazioni)? Pa poreče kdo: "Kako je to mogoče?" Odgovor je prav enostaven - manj razvad in več prihrankov - le nekoliko manj uživanja škodljivih alkoholnih pijač in manj izdatkov za tobak, pa se nabere lepa svota pri našem zavodu, katera mu olajša marsikako grenko urico v starosti.

Naj le poizveduje vsakdo pri glavnem ravnateljstvu ali pri glavni agenciji imenovanega zavoda za zavarovanje v Rimu (via Stamperia ali via Tritone 142) ali pri kaki agenciji v katerikoli občini v kraljestvu, kakor mu je bolj priročno z ozirom na njegovo bivališče, in prepričal se bo, kako koristno in dobro je zavarovanje pri tem zavodu.

Naj tudi nihče ne zabi, da pri Narodnem zavodu za zavarovanja so tarife manjši kot pri drugih sličnih zavarovalnih družbah in da jamči za zavarovane glavnice razun velikega lastnega rezervnega fonda tudi državni zaklad (tesoro di Stato).

Za informacije in projekte naj se vsakdo obrne na glavno direkcijo ali na katerikoli agencije v mestih kraljestva kakor tudi na glavno agencijo v Gorici, Corso G. Verdi, št. 23/I, ki je pod vodstvom gospoda gr. uff. cav. prof. Adolfo Mosca.

Dr. A. Grusovin

v Gorici: Piazza Vittoria

(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

Stab. Tip. S. Spazzal, via Commerciale 8.

Čevljarnica **FORCESSIN**

Je najboljša zaloga z dobrim blagom.

Trst via Caprin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, ker sem bos?
Pojd! po tevlje do Forcessina.
Noben v Trstu tako finih nima.
Še jutri do njega poletim.
Poceni in dobro pri njem dohim

Čevljarnica **FORCESSIN**

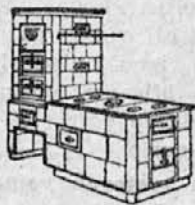
Zobotehnični ambulatorij

TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.

odprt vsak dan od 9.—13. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom.

Slovincem 20% popusta. - Delo zajamčeno

EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.

Poprave
Spopolnitve

Andrej Purič

Kovaški mojster

Izvršuje

TRST

Via Media št. 6

Vsakovrstna stavbena dela. - Zelezne ograje in omrežja - Takojšnja izvršitev. Štetiiniki vseh vrst. Izdeluje tudi Zelezne rolettes.

PODRUŽNICA

„Ljubljanske kreditne banke“ v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

CENTRALA: LJUBLJANA

Delniška glavica: Din 50.000.000.

Rezerva: Din 10.000.000.

PODRUŽNICE: Brežice, Črnomelj Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obreštuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

— Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.